

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самостійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів*

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтьєва І.О., методист методичного відділу.

Для самоконтролю знань студентам пропонується методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни, в яких по кожній темі передбачаються контрольні запитання, тести і типові задачі.

МОТИВАЦІЙНА СКЛАДОВА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

І.Р. Біленька

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної та професійної діяльності. Вирішити це завдання тільки шляхом передачі знань від викладача до студента під час аудиторного навантаження: на лекціях, лабораторних роботах, практичних заняттях, семінарах, неможливо. Необхідно перевести студента з пасивного споживача знань в активного їх творця, який вміє сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність. Саме такі фахівці потрібні роботодавцям і, саме це, знадобиться майбутнім професіоналам під час їх діяльності і, взагалі життя, по закінченні вищого навчального закладу. Тому, самостійна робота студента є важливою складовою навчального процесу.

Серйозна та стійка мотивація спонукає студента до активної самостійної роботи. Найсильнішим мотивуючим фактором в цьому сенсі є підготовка до подальшої ефективної професійної діяльності.

Чинниками, які сприяють активізації самостійної роботи студента є наступні:

- корисність виконуваної роботи: якщо студент знає, що результати його роботи будуть використані у лекційному курсі (наприклад, презентація певної тематики), при підготовці публікації у періодичних виданнях, патентів та результати його роботи можуть бути застосовані у професійній підготовці, то ставлення до виконання завдання істотно змінюється в кращу сторону і якість виконуваної роботи зростає;

- участь студентів у творчій діяльності: у науково-дослідній або методичній роботі, що проводиться на кафедрі.

- введення у навчальний процес активних методів навчання, перш за все ігрового тренінгу, в основі якого лежать інноваційні і організаційно-діяльні ігри, які сприяють переходу від односторонніх приватних знань до багатосторонніх знань про об'єкт, його моделювання з виділенням провідних протиріч, а не просто придбання навичок прийняття рішення, це можуть бути так звані ділові або ситуаційні форми занять, у тому числі з використанням комп'ютерної техніки.

- участь в олімпіадах з навчальних дисциплін, конкурсах науково-дослідних робіт і т.ін.;

– використання мотивуючих факторів контролю знань (накопичувальні оцінки, рейтинги, тести) – фактори, які при певних умовах можуть викликати прагнення до змагань між студентами;

– заохочення студентів за успіхи у навчанні і творчій діяльності (премії, у т.ч. за перемогу у конкурсах, наприклад, у конкурсі «Кращий абітурієнт», де оцінюються не тільки вступні бали, але й результати зимової сесії, а також заохочування у вигляді стипендії);

– особистість викладача, який може бути прикладом для студента як професіонал, як творча людина. Саме викладач повинен допомогти студенту розкрити свій творчий потенціал та визначити перспективи його внутрішнього зростання.

– мотивація самостійної навчальної діяльності може бути посилена при використанні такої форми організації навчального процесу, як циклове навчання («метод занурення»). Цей метод дозволяє інтенсифікувати вивчення матеріалу, так як скорочення інтервалу між заняттями з тієї чи іншої дисципліни вимагає постійної уваги до змісту курсу і зменшує ступінь забування. Різновидом цього виду занять може бути проведення багатогодинного практичного заняття (семінару), що охоплює кілька тем курсу, яке спрямоване на вирішення наскрізних завдань.

ФОРМУВАННЯ ЗДІБНОСТЕЙ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

С.М. Бондар

Для того щоб студент міг успішно навчатися як в аудиторії, так і поза нею, необхідно, щоб він: 1) умів сам формулювати й утримувати свою мету до її реалізації; 2) навчався проектувати власну діяльність, тобто виділяти умови, важливі для реалізації своєї мети; 3) розвивав увагу, пам'ять та процеси мислення; 4) умів оцінювати кінцеві та проміжні результати своїх дій; 5) мав необхідні навички та вміння для навчальної діяльності; 6) мав високий рівень особистої саморегуляції, високу самосвідомість, адекватну самооцінку, рефлексивність, організованість, самостійність, а також сформованість вольових якостей.

Однак матеріали багатьох досліджень свідчать про те, що багато студентів не вміють самостійно працювати. Формування здібностей до самостійної навчальної діяльності – це не тільки умови, які були вже названі, але й позитивна навчальна мотивація та позитивне ставлення до навчання. Наприклад, серед першокурсників дуже велику роль грає сприяння виникнення мотивів досягнення успіху або мотивів уникнення невдач.

Багато вчених розглядають проблему формування здібностей студентів до самостійної роботи як необхідну умову для розвитку позитивної навчальної

ЗМІСТ

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ТРЕНІНГІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ КОМБІКОРМОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ Б.В. Єгоров, А.В. Макаринська, О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун.....	3
ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ ВИСОКОЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ Б.В. Єгоров, В.Є. Браженко.....	6
ВИЯВЛЕННЯ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ М.Р. Мардар, І.А. Устенко, О.А. Кручек.....	8
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ С. Ю. Вігуржинська.....	10
ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ Т.М. Афанасьєва.....	11
ВДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГАЛУЗІ» І.М. Агєєва, Є.М. Коренман, Ю.В. Дьяченко.....	12
ПРО ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА Г.В. Ангелов, О.М. Кананихіна, А.О. Соловей.....	13
ВПРОВАЖДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ Д.О. Жигунов, Н.В. Хоренжий.....	15
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ О.П. Антонюк.....	16
МОТИВАЦІЙНА СКЛАДОВА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ І.Р. Біленька.....	17
ФОРМУВАННЯ ЗДІБНОСТЕЙ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ С.М. Бондар.....	18
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТА-ПЕРШОКУРСНИКА ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Т.С. Ботіка.....	19
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО КУРСОВОГО, ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В.Є. Браженко, Т.В. Бордун, Л.Я. Донець.....	21
МЕТОДИКА РОЗРОБКИ ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ З ПОРІВНЯННЯ ХАРАКТЕРИСТИК ТРАДИЦІЙНИХ І СУЧАСНИХ ДЖЕРЕЛ СВІТЛА А.Ф. Бутенко.....	23
МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОДУКТИВНОЇ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УЧБОВОМУ ПРОЦЕСІ А.В. Черкаський.....	24
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ	